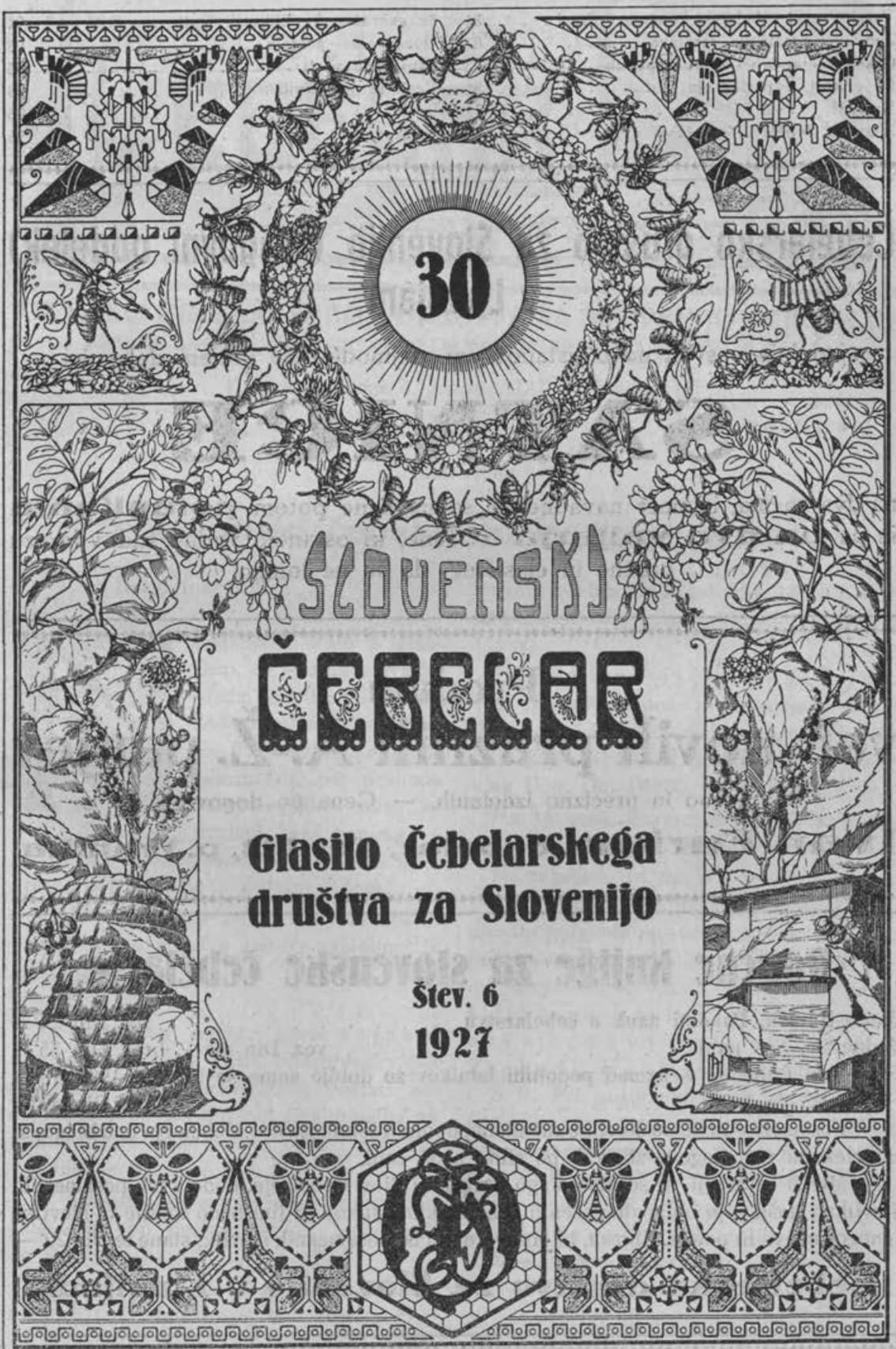

Poština plačana v gotovini.

**SLOVENSKI
ČEBELAR**

**Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo**

Štev. 6
1927

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 Lir. 5'50 šillingov).

Vsebina:

Vseslovanski čebelarški kongres v Pragi	81	Še enkrat o kvalifikaciji matic	91
Jubilejna kmetijska razstava	83	Opazovalne postaje	93
Oskrbovanje čebel v A.-Ž. panjih	83	Društvene vesti	93
Še enkrat o preleganju matic	86	Vesti iz podružnic	94
Nasveti	87	Drobiž	96
Zima in čebele	89	Književnost	96

Čebelarstvo za Slovenijo (Blagovni oddelek) v Ljubljani

izdeluje v svoji novo ustanovljeni, najmodernejši urejeni delavnici

SATNICE

na dva načina, in sicer navadne, ki so izdelane potom **potapljanja** in pa **na dva valjarja** izvršene, ki ostanejo vedno tudi v mrazu prožne in elastične, da se ne lomijo.

Prodajam

več novih praznih A.-Ž. panjev

močno in precizno izdelanih. — Cena po dogovoru.

Ivan Furlan, čebelar, Verd 12, p. Vrhnika.

Poučne knjige za slovenske čebelarje:

- Janša-Humek, Popolni nauk o čebelarstvu . . . . . Din 24.—
Žnideršič, Naš panj . . . . . vez. Din 40.—, broš. Din 35.—
Slovenski Čebelar. — Izmed popolnih letnikov se dobijo samo še letniki: 1905, 1921,
1923 do 1926 . . . . . à Din 40.—

Posamezne različne številke raznih nepopolnih letnikov Slov. Čebelarja ima blagovni oddelek na razpolago v zbirkah po silno nizki ceni.

Mlajši čebelarji, ki še niso dolgo naročniki Slov. Čebelarja, bodo v teh posameznih številkah našli zelo obilo dragocenih čebelarških naukov in jim bodo nudile te številke mnogo zabave in pouka. Zbirka, ki obsega okoli 80 posameznih števil, stane le Din 20.—.

Čebelarstvo za Slovenijo v Ljubljani.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

V Ljubljani, dne 1. junija 1927. / Številka 6.

Letnik XXX.

Vseslovanski čebelarski kongres v Pragi.

Dragi tovariši!

Naznanjamo Vam z veseljem, da je češkoslovaška vlada dovolila na podlagi naše kongresne legitimacije 50 % popusta na naših železnicah, pri prehodu češkoslovaške meje pa prehod brez vizuma — to je zastoj tistemu, ki se izkaže s kongresno legitimacijo s potnim listom.

Vsak udeleženec mora izpolniti legitimacijo točno s celim svojim naslovom in se podpisati s črnilom v levem kotu spodaj.

Sporočite nam, kar najprej mogoče, imena Vaših udeležencev, da jim bomo mogli pravočasno poslati zadostno število legitimacij. Legitimacija za prekoračenje naše meje veljajo od dne 1. julija do 20. julija t. l.

V informacijo udeležencev navajamo cele cene po češkoslovaških železnicah do Prage in nazaj:

Češke Velenice—Praga in nazaj (za udeležence, ki potujejo čez

Dunaj); osebni vlak II. r. Din 125·40, III. r. 83·60; brzi vlak II. r. 173·40, III. r. Din 115·60.

Horne Dvořiště—Praga in nazaj (za udeležence, ki potujejo iz Ljubljane čez Gradec in Linz): osebni vlak II. r. Din 151·80, III. r. Din 101·20; brzovlak II. r. Din 199·80, III. r. Din 133·20.

Na te cene imajo udeleženci 50 % popusta. Plačajo torej samo polovico.

Na razstavo se smejo poslati le nove reči, kakor razni panji, čebelarsko orodje in potrebščine, med, vosek, medeno pecivo, medeni likerji, medenice, diagrami, literatura in slično, s poštno pošiljko na naslov: Vseslovanský sjezd a výstava včelařská, Praha II., Havlíčkovonám. č. 11. Č. S. R. Pri pošiljanju po železnici, napišite isti naslov, samo da pripišete na vozni list namembno postajo, t. j.: Praha — Č. S. R. V rubriki za oznacbo vsebine pošiljatve navedite dobesedno »výstavní předměty«. Vsebinsko pošiljatve ni potrebno podrobno navajati.

Žive čebele, stare panje, staro orodje in potrebščine ni dovoljeno pošiljati čez

češkoslovaško mejo. Po češkoslovaških železnicah mora pošiljatelj plačati celo vozno za blago, toda nazaj bo prevoz zastoj. Carino za predmete plača Vseslovanski kongres.

Za prenočišča in stanovanja je poskrbljeno. Udeleženci bodo imeli čiste in zračne sobe — prenočišča po šest čeških kron dnevno — v veliki palači Švehlovega Kolegija, kjer bodo dobili tudi zajtrk, obed in večerjo po želji in to po zelo nizkih cenah.

Udeleženci kongresa bodo sprejeti z veliko radostjo in skrbeli bomo, da uredimo vse, da se jim bo kar najbolje godilo. Poleg našega kongresa se istočasno vrši v Pragi olimpijada delavskih telovadnih društev.

Pričakujemo slovenske čebelarje z velikim veseljem in upamo, da jih bo mnogo.

S prijateljskim slovanskim čebelarskim pozdravom

Izvrševalni odbor Vseslovanskega čebelarskega kongresa in razstave v Pragi.

Program slavnostnih dni,

ki bo še temu primerno dopolnjen, je sledeči:

Sobota 2. julija: Sprejem gostov in spoznavanje z njimi.

Nedelja 3. julija: Otvoritev razstave v obrtnem paviljonu na Král. Obore. Popoldne pregled razstave, koncert na razstavišču. Zvečer skupni slavnostni sprejem gostov.

Ponedeljek 4. julija: Dopoldne I. del strokovnih predavanj (anatomija, fiziologija in biologija čebel). Popoldne II. del strokovnih predavanj (čebelarska praksa, bolezní čebel). Zvečer predstava v Narodnem gledališču — opera Prodana nevesta.

Torek 5. julija: Ob 10 dopoldne kongres čebelarjev v Smetanovi dvorani Obecnega doma. Ob 14. uri skupni obed, zvečer koncert na razstavi.

Sreda 6. julija: Ob pol 9 občni zbor centralne zveze deželnih čebelarskih društev R. Č. S. ob pol 11 občni zbor Vseslovanske čebelarske zveze. Popoldne III. del strokovnih predavanj (plemenska gojitev čebel).

Četrtek 7. julija: Izlet s parobrodom do državnega preizkuševalnega čebelarskega instituta v Dole pri Libčic nad Vltavo. Pregled instituta, demonstracije v laboratorijih in na čebelah. Ob 12 odhod do Libčehova s parnikom, pregled velečebelarstva gen. ravnatelja dr. Jaromíra Rašina in spominskih mest.

Petek 8. julija: Pregled mesta Prage, ogledovanje magistrata in raznih znamenitosti.

Sobota 9. julija: Izlet v Karlov Tyn (Karlstein) do Kladna (velike industrijske tovarne).

Nedelja 10. julija: Zaključitev razstave. Čebelarji, ki se vračajo domov preko Brna, si ogledajo podzemeljsko jamo Mačoha v Blanskem.

Naše čebelarje vabimo, da se v čim večjem številu priglase za potovanje na kongres. Vožnja iz Ljubljane do Prage in nazaj stane za brzovlak III. r. približno 800 Din. Če bo iz Slovenije vsaj 25 udeležencev v skupnem vagonu, se bodo vozili tudi po avstrijskih železnicah za polovično ceno. V tem primeru stane vožnja okroglih 600 Din tja in nazaj.

Čebelarji, ne zamudite te prilike in odločite se za potovanje. Nikomur ne bo žal, zlasti ker je poskrbljeno za toliko ugodnosti in udobnosti kot že zlepa ne.

Podružnice nujno vabimo in pozivljemo, da prijavijo imena udeležencev najkasneje do 10. junija, da jim bomo pravčasno preskrbeli legitimacije. Direktni člani naj pošljejo prijave naravnost osrednjemu društvu. Skrbimo vsi, da bo udeležba iz Slovenije prav častna.

Odbor Čebelarskega društva za Slovenijo.

Jubilejna kmetijska razstava.

Čebelarški odsek razstavnega odbora javlja čebelarjem, da vsi razstavniki odseki posameznih kmetijskih panog prav marljivo zbirajo gradivo za razstavo, ki bo v Ljubljani od 10.

do 19. septembra t. l.

Najnunnejše delo odsekov je, da zberejo imena udeležencev in zvedo vrsto, oziroma množino blaga, ki je namenjeno za razstavo. Po številu prijav sodeč, bodo vse kmetijske stroke častno zastopane.

Od čebelarjev imamo dosedaj malo priglasov. Upamo pa, da pristaši »kmetijske poezije« — čebelarstva — ne bodo izostali. Pokazati hočemo, da med in vosek ne prihaja samo iz Hrvaške, Slavonije, Banata in drugod, ampak da ga pridelujemo tudi doma, pa še boljšega nego naši sosedge.

Z udeležbo na razstavi nameravamo dokazati, da čislamo tudi druge panoge kmetijstva, ker smo z njimi v najtesnejši zvezi in da splošne kmetijske prireditve ne omalovažujemo.

To nam bo tem lažje, ker je opravičeno upanje, da bo letošnja čebelarška letina boljša, nego so bile zadnje.

Čebelarški odsek opozarja slovenske čebelarje in izdelovalce čebelarških potrebščin na svoj oglas v majniški številki »Slovenskega Čebelarja« in jih prosi, da čimprej prijavijo svojo udeležbo pri razstavi in naznanijo razstavno blago.

Prijave so potrebne zaradi odmere razstavnega prostora in preskrbe sredstev za kritje stroškov. Sprejema jih do 15. julija t. l. Čebelarški odsek odbora za jubilejno kmetijsko razstavo v Ljubljani (Turjaški trg).

Oskrbovanje čebel v A.-Ž. panjih.

Fr. D. Jug.

IV.

Zimska zaloga.

Poslednji obračun s čebelami napravimo meseca septembra. Vsak čebelar že ve, da potrebuje močna družina v A.-Ž. panju na 9 satov za celo zimo in še za spomlad do konca meseca aprila

10 do 12 kg čistega medu. Čebelarji se moramo po tem vestno ravnati. Ako so čebele čez leto toliko nabrale, jim ne smemo blaga jemati. Ako so nabrale več nego 12 kg, jim smemo, kar imajo več, z mirno vestjo odvzeti. Ako pa zaradi slabe letine ali pa zaradi kake druge nezgode še za zimo niso dosti dobile, tedaj bodimo do njih usmiljeni in velikodušni

ter jim dodajmo toliko, kolikor jim še primanjkuje.

Praktičen čebelar, ki že več let čebelari v A.-Ž. panjih, že lahko primeroma presodi množino zimske zaloge. Na priliko: ako ima panj v plodišču štiri medene sate, ki so skoro do tal napolnjeni z medom ter so čez polovico zadelani, je v njih medu približno 8 kg. Ako so še ostali satí z medom nasmeteni, je v njih 4 do 5 kg medu, tedaj smemo biti brez skrbi. Ta panj ima zadostno zimsko zalogo.

Najzanesljivejše pa je, čeprav nepraktično, da vse sate v plodišču iztehtamo. To pa lahko storimo takole. Bolj meglenega jesenskega dne prinesimo v čebelnjak navadno decimtalno tehtnico. Na tehtnico postavimo kozico za satje ter jo odtehtamo. Nato zložimo iz plodišča vseh 9 satov na

kozico. Ako tehta 9 satov s čebelami in satjem vred brez kozice 16 do 17 kg — če je vmes več starih satov, pa 18 kg — je panj dober. Ako mu manjka le kak kilogram teže, pogledjmo v medišče, če je bilo plodišče v medišču, tedaj pa spodaj, jeli kak meden sat težji, ter ga zamenjajmo z onim, ki je na tehtnici najlažji. Pri tem moramo paziti na matico. Ako ne moremo teže tako izravnati, si zabeležimo panj, da vemo, koliko kilogramov mu bo treba še dodati.

Ko smo tako pregledali in zaznamovali vse panje, moramo zalogo, kar je še ostalo v mediščih, ali iztočiti ali pa vsaj nekaj težjih satov spraviti v primerno omaro, da jih v potrebi drugje porabimo. Iztočeno prazno satje moramo čebelam vrniti v medišča, da ga obližejo, popravijo ter očedijo.

Dopolnitev zimske zaloge.

Od srede do konca meseca septembra moramo vsem panjem primanjkljaj živeža dodati. Najlaže storimo to na ta način, da izračunimo skupni primanjkljaj vseh panjev. Nato odtehtamo določeno težo medu ter ga v primerni posodi razredčimo s tretjino vrele vode. Ko nalijemo v posodo z medom vrelo vodo, moramo s kuhalnico toliko časa mešati, da se med v vodi popolnoma razpusti. S to tekočino napolnimo primerne steklenice in damo zvečer s pitalnikom vsakemu panju, kar mu gre.

Ako pa ne moremo primanjkljaja zaloge izpopolniti s samim medom, smemo dati vsakemu panju 2 do 3 kg sladkorja (sipe), v sili pa 4 do 5 kg. To storimo takole. Na vsake 3 kg sladkorja damo 2 litra vrele vode. To zmešajmo in postavimo na štedilnik, da zavre. Nato dodenemo tej raztopini še 1 do 2 kg medu ter jo dobro premešamo, da se med s sladkorjem in vodo spoji. Čebele dobro prezimijo ob taki hrani, ki jim je nadomestilo za med.

Večkrat se čebelarju pripeti, da mora čebele prezimiti na g o z d n e m, jelko-

vem m e d u, o katerem je splošno znano, da je za čebele pozimi pretežek in rade zaradi njega obole za grižo. Tega medu moramo tretjino zimske zaloge iztočiti. Iztočeni med razredčimo s tretjino vrele vode in dodamo na vsaka 2 kg medu 1 kg sladkorja, ki smo ga že poprej zavreli in mu primešali pol litra vode. To drozgo naj čebele dobe v sredino gnezda, potem bodo dobro prezimile. Ostali jelovi med čebelam ob času, ko že izletavajo in se gibljejo, ni več škodljiv.

Ni h č e naj ne prezimuje čebel na s a m e m s l a d k o r j u, razen v skrajni sili. Prezimijo sicer tudi na samem sladkorju, a jih pozimi zaradi težko prebavnih snovi mnogo pomrje (? Op. uredn.), spomladi pa zalege ne bo v panju, dokler ne dobe naravnega živeža. Sladkor je sicer dober kot nadomestilo za prehrano starih čebel, za pitanje zalege in mladih čebel pa ni, ker nima v sebi tistih redilnih snovi kakor med, ki je n a r a v n a hrana čebel. Zaradi tega panj spomladi zaostane in namesto močnega panja bomo imeli ob času glavne paše — s l a b i č a.

Zgodí se tudi, da se kak čebelar tako daleč izpozabi, da poleti ali jeseni iztoči čebelam iz same grabežljivosti ves med ter jih zazimi na samem sladkorju. Takí čebelarji postopajo s čebelami p r o t i n a r a v n o in krivično.

Največjo napako

stori tisti čebelar, ki jeseni ne oskrbi čebel z zadostno zimsko zalogo, to je 10 do 12 kg na panj.

Nekega znanega čebelarja sem vprašal: »Kaj je letos s čebelami?« pa je odgovoril: »Slabo! Samo 5 do 6 kg so dobile na ajdi.« »Pa jih boste morali krmiti za zimo!« mu rečem. »Ne, krmil jih ne bom. Do meseca marca imajo zadosti. Če še ne bo ta čas paše na resju, tedaj jim bom pa moral dati, kar bodo potrebovale.«

Oglejmo si to stvar nekoliko natančneje. Panj, ki ima meseca septembra komaj 5 do 6 kg medu, pa ga pusti čebelar

s to zalogo za pleme, se bo moral boriti s temile neprilikami: 1. V panju med satnimi ulicami je zaradi prepiche medene zaloge preveč praznega prostora, ki ga bodo morale čebele v hudi zimi ogrevati. Zaradi tega bodo morale uživati tudi več hrane ter bodo več porabile, nego če bi bil panj založen z zadostno zalogo. 2. Ako so čebele nabrale jeseni 5 do 6 kg medu in je bil ajdov, je najboljši spomladi za gojitev zalege. Čebele bodo pa to zalogo do meseca marča same zase porabile. Kaj tedaj, ko ima matica pričeti zalegati, a v panju ni nobene zalege več?... Ali bo čebelar ta čas kupil ajdovega medu? Ga li meseca marca lažje dobi nego jeseni? To menda ne! In če ga dobi, je li naraven? Kaj, če ga sploh dobiti ne more in če se mu zdi predrag? In če vrh vsega tega že zгодaj spomladi ne bo paše, kaj tedaj? Ali bo čebelno družino nakrmil s sladkorjem?! Sladkor je samo za prehrano starih čebel, ni pa za gojitev novega zaroda. Panj je prišel zaradi čebelarjevega napačnega postopanja v tako krizo, da je za to leto izgubljen za rejo. Ako bi bil dobil jeseni za izravnavo zaloge samo med ali pa vsaj sladkor, pomešan z medom, bi bile čebele ob tej mešanici dobro prezimile ter bi jim ostal ves ajdov med, ki so ga jeseni nabrale za pomladansko prehrano zalege in mladih čebel. Panj bi se bil normalno razvil in se pravočasno opomogel.

Oglejmo si še razliko med panjem, ki je bil jeseni zazimljen z zadostno zalogo, in s panjem, katerega je treba spomladi krmiti.

Pravilno zazimljeni panj ima gnezdo prav v sredi plodišča, ki obsega pri močnem panju v zimi, ko se čebele strnejo, do 5 satov. Ob krajih na levo in desno ima še po dva sata, ki sta skoro do tal napolnjena z medom. Za seboj in nad seboj pa ima tisto hrano, ki jo je dobil jeseni zadnjič. Ako smo mu morali pokladati sladkorno mešanico z medom, jo ima v neposredni bližini gnezda. Ko nastopi

zima, se čebele stisnejo med sate v kepo ter mirno dremljejo. Prehrana jim ne dela težave, ker jo imajo tik sebe. Ko prebijejo zimski počitek ter pride zanje prvi pomladanski izletni dan, dan trebitve, je v panju še malo izpraznjene prostora, ker so imele hrano na debelo okoli sebe. Vso zimo so bile trdno strnjene in so se med seboj ogrevale, zato so tudi manj hrane porabile. Matica prične navadno že konec meseca januarja zalegati ali pa vsaj po prvem trebežu ter zaleže že precejšnjo množino zalege, preden prične čebele izletavati na pašo. V panju pa, v katerem ni bilo jeseni zadostne zimske zaloge in je bila še ta raztresena tu pa tam po satju, si čebele ne morejo ustaliti trdnega zimskega gnezda, ker se morajo med zimskim počitkom premikati za hrano. Zaradi tega je nevarno, da obole za grižo. Matica ne prične v zgodnji spomladi zalegati ali, če prične, zalega le malo. In če še čebelam hrane primanjkuje, je nevarno, da še tisto zalego, kar je je, izmečejo, ako jim ne priskoči čebelar s hrano pravočasno na pomoč. Kajti zgodí se lahko, da traja zima dalje časa nego navadna leta ter se zavleče do srede ali pa do konca marca meseca. Takrat jim ne more zaradi mraza dodati hrane. V pravilno zazimljenem panju se je v tem času že izvalilo par tisoč novih mladih čebel, v panju, ki ni bil pravilno zazimljen, pa se bore čebele z življenjem in smrtjo. Od tod spomladi marsikje toliko mrličev.

V prihodnji številki »Slov. Čebelarja« bomo razpravljali o spomladanskem razvoju zalege in o razširjenju čebelnega gnezda v A.-Ž. panju.

Nikar ne misli, da si že izboljšal pašo svojim 50 panjem, če poseješ v bližini čebelnjaka nekoliko štirjaških metrov sveta z medenimi rastlinami, ali pa če zasadiš eno češnjo, dve tri akacije. Da resnično izboljšaš pašo, moraš zasaditi več stotin dreves.

Še enkrat o preleganju matic.

P. Angelus.

tretji številki letošnjega »Slov. Čebelarja« očita g. O. p. A. mnenje: »Pretirana je trditev p. A., da en sam deževen dan lahko kvarno vpliva na njeno rast.« Svoje očitane uteme-

ljuje z besedami: »... ker vemo, kaka obilica hrane je v panju tik pred rojenjem.« Ako je moja trditev res pretirana, se mi more pretiranost očitati le toliko, kolikor sem si jo prisvojil od drugih čebelarjev strokovnjakov. Da se strinjam z ono trditvijo, je razvidno iz omenjenega članka »Preleganje matic« v 6. številki lanskega »Slov. Čeb.«. Strinjam se pa z njo, ker se mi pametna vidi. Pametna se mi pa zdi, ker je oprta na izkušnje strokovno izobraženih čebelarjev in na logično sklepanje. Sklepamo pa tako: Ako hočemo dobiti dobro plemensko živino, jo moramo primerno oskrbovati. Ako naj bo mlada matica dobra, jo mora panj že kot žerko dobro oskrbovati. Čebele morajo matično zalego prvih šest dni, ko je še nepokrita, preskrbovati z vsem, kar je potrebno za dober razvoj. Da se iz zalege razvije dobra, krepka in rodovitna matica, je potrebna primerna hrana. Hrano nudi narava. Ta hrana ni samo med, marveč so še druge snovi. Hrano pa morejo čebele dobiti v naravi le ob lepem vremenu. Torej deževno vreme slabo vpliva na razvoj matice. Ker je razvojna doba razmeroma zelo kratka, ker zlasti prvih šest dni največ vpliva na razvoj zalege, je trditev, da en sam deževen dan v tej dobi kvarno vpliva na rast matice, zelo verjetna in ji ne moremo očitati pretiranost. Učeni tirolski čebelar Jozef Lüftenegger pravi v svoji lepi čebelarški knjigi (Die Grundlagen der Bienenzucht, Innsbruck 1918, str. 173): »Ako je prvih šest dni matičinega razvoja slabo vreme, se zdi, da to neugodno vpliva na njen razvoj in na nje poznejšo zmožnost.

Čebelna družina postane zaradi slabega vremena slabo razpoložena, najbrž zalego manj pita, ker ne more nabrati raznih snovi, ki so potrebne za razvoj matične zalege. Baš to pa je morebiti vzrok, da v takih razmerah preležena matica ni prvovrstna.

To velja najbrž tudi za rojeve matice. Morebiti bi se iz tega vzroka dalo razlagati, da so nekatere matice iz panja v roju mnogo boljše nego druge. Te matice vzgajajo, kakor znano, čebele drugo za drugo in niso vse hkrati žerke. Verjetno je, da je baš en dan — z ozirom na vreme — v šestdnevni dobi razvoja posebno odločilen in važen.«

Strokovnjak Oto Dengg piše v lipskem čebelarskem listu o temeljih matičine vzgoje: »Najlepše in najboljše matice vzgajajo čebele ob bujni pomladanski paši, ko se panj pripravlja na rojenje, t. j. od srede maja do srede julija meseca. Dobra, nepretrgana paša je eden najvažnejših temeljev za vzrejo dobrih in rodovitnih matic. Ako nastane ta čas slabo vreme, je potrebno, da ves čas razvoja matične zalege dobro in redno pitamo čebele. En sam postni dan v dobi, dokler matičniki niso pokriti, bi lahko pokvaril vse delo.« Pisanje g. O., »ker vemo, kaka obilica hrane je v panju tik pred rojenjem«, je meni nerazumljivo. Saj vendar ne govorim v članku »Preleganje matic« o rojenju, temveč o preleganju. Ob preleganju pa čebele najmanj mislijo na rojenje. Sicer pa tudi ne drži, da so panji ob rojenju preobloženi z medom. Res je, da panj ne bo rojil, ako strada. Izjema so le lakotni roji. Rojil pa panj tudi ne bo, ako so satí z medom zaliti. Saj nas izkušnja uči, da izgubi ob bujni paši največ živali in da so zelo medeni panji maloživalni. Vzrokov za to je več. Naporno delo ob dobri paši uniči mnogo čebel, v panju pa ni praznih celic za zalego. Saj pravimo, da se čebele skoraj stepo z matico za prazen prostor.

Na moje besede: »Nista pa vedno starost in onemoglost matice vzrok, da čebele preležejo. To se zgodi včasih tudi, ko je matica še dobra, rodovitna. Ako nastane stalno slabo vreme, se zbudi v čebelah bojazen, da jim ne poide vsa zaloga medu in da ne nastopi glad, ako bo v panju vedno več zalege in mladih čebel. Tedaj se ne lotijo samo zalege in jo pomečejo iz panja, temveč napadejo tudi matico, jo oklenejo in zaduše,« pravi g. O.: »V praksi pa doslej še nikdar nisem prišel na idejo, da bi bila bojazen, da ne bo nastopilo pomanjkanje živeža, vzrok, da bi panj matico prelegel, nasprotno, meni se zdi to popolnoma nemogoče.« V dokaz za to navaja, »da se je vsakemu čebelarju že pripetilo, da je ta ali oni panj, ko je bil v najlepšem razvoju, umrl zaradi pomanjkanja živeža; da čebele nimajo pameti in preračunljivosti; da bi tako inteligentne in preudarne čebele nikdar ne potrebovale čebelarjeve pomoči.«

Zdi se mi, da to dokazovanje nekoliko šepa. Ako pravim, da v čebelah zbudi bojazen, da bi nastopilo pomanjkanje živeža, s tem nikakor nočem čebelam pripisovati kake inteligence, preudarnosti, preračunljivosti ali logičnega sklepanja iz učinka na vzrok, temveč govorim le po čebelarstvo in me je bržkone vsak pameten čebelar razumel in vedel, da čebelam ne pripisujem pameti v človeškem pomenu. Saj vendar vsak dan občudujemo spretnost naših ljubljencev in govorimo o njih smotrnem, čudo-

vito lepem delu, in govorimo, da so čebele osramotile slavne matematike, popravile logaritme. Tudi pravimo, da se zavedajo brezmatičnosti in da jokajo za izgubljeno matico. Kadar govorimo o preleganju, smemo tudi to preleganje smatrati za enega izmed najlepših in najzanimivejših pojavov v čebelnem življenju.

Seveda delajo vse to čebele po instinktu oziroma naravnih nagonih. Zaradi tega bo pa vendarle vedno potrebno, da čebelar nagone čebel opazuje, jih spozna in se po njih pri čebelarjenju ravna.

Gosp. O. pravi: »Če smo tak mrtev panj pregledali, smo našli v njem vse polno pokrite in nepokrite, toda izpite zalege, pa tudi jajčeca. Zaradi tega ne moremo govoriti o kaki bojazni čebel za pomanjkanje.« Težko je umeti te besede. Doslej se je vendar splošno trdilo, da matica toliko bolj pridno leže, kolikor boljša je paša. Ako je bila paša tako slaba, da je panj vso zalego izpil ali izmetal, pač ni matica med stradanjem pridno legla, da je ostalo v panju vse polno zalege in jajčec.

Ako sem torej trdil, da čebele rade preležejo, ako nastane stalno slabo vreme, s tem nisem še rekel, da mora biti panj že na koncu. Tak sestradan panj seveda ne misli na preleganje. Sicer pa omenjena trditev ni moja »iznajdba«, temveč trdijo tako tudi mnogi nemški čebelarji, n. pr. L. Müsebeck v lipskem čebelarstvu listu.

Nasveti.*

hitrimi koraki se bliža čas, ko se vsa narava otrese zimskega počitka in se pokaže v vsej svoji lepoti. Končan bo tudi zimski počitek naših ljubljencev, zato bi danes opozoril na nekaj stvari, za

katere je sedaj čas, da si jih uredimo.

V današnjih hudih časih, ko primanjkuje denarja vsem stanovom, si marsika-

teri čebelar začne izdelovati panje, češ, za mojo čebelarstvo bodo že dobri. Ako nisi sam mizar, pusti to delo drugim, ki ga razumejo. Saj še kranjičca ne napraviš lahko natančno, kaj šele A.-Ž.! Vprašaj samo čebelarja, kakšna muka je, če mora delati v slabo izdelanem panju, zanj in za čebele. Baš zaradi slabo izdelanega panja ga marsikateri začetnik zavrže in rajši čebelarji v kranjičih. — Pred leti je začel neki tukajšnji čebelar izdelovati A.-Ž. panje.

* Članek se je zakasnil zaradi pomanjkanja prostora. Op. ured.

Pojma o mizarstvu je imel toliko, kot jaz o fotografiranju. Napravil je panjem podobne truge. Ko si ga premaknil, je škripal kot star meh. Mavca in kleja je porabil, da mu ga je trgovec dotičnega kraja komaj sproti dobavljaj. Dokler stoji tak precizno izdelan panj na mestu, je dobro, izpostavi ga eno leto vsem vremenskim neprilikam, kakšen bo potem, si lahko sam misliš.

Celo leto si zbiral in hranil vse odpadke od satja in voščin, jeseni podrl staro in slabo izdelano satovje. V zimskem času si skuhal iz njega vosek, ako pa nisi sam več in nimaš priprav za to delo, ti ga je opravil kak drug čebelar. Ako imaš vosek za satnice, pošlji ga blagovnemu oddelku čebelarskega društva v Ljubljani. Tam boš tudi dobil ob priliki lepo izdelane satnice. Doplačaš samo delo in trud, ki ga ima blagovni oddelek.

Ako pa misliš vosek prodati, ga prodaj tudi čebelarskemu društvu, ki ga vedno kupuje in blagu primerno plačuje. Dosti čebelarjev potrebuje satnic, posebno začetniki. Svojege voska nimajo, kje naj jih dobe, ako ne pri društvu.

Napravi si natančen načrt za to leto! Določi število panjev za roje in za med.

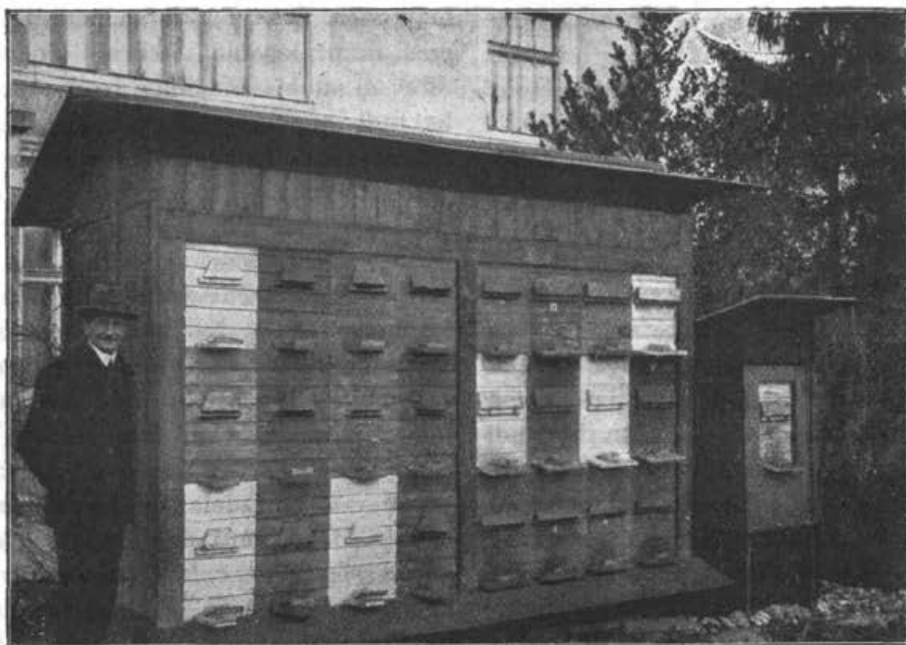
Dosti laže je delati, ako ima človek vse napravljeno, kakor pa tako iz dneva v dan. Pripravi si zapisnik, določi za vsak panj eno stran! Vestno zapisuj vse, kar opazuješ, vse delo v panju, starost in rodovitnost matice. Današnji rod nima več takega spomina, kakršnega so imeli stari čebelarji, ki so imeli po 50 panjev v mezinu. Čez leta boš imel knjigo, ki je ne dobiš za noben denar. V prostem času pa stopi še do svojega prijatelja čebelarja. Ako ni še pri društvu, nagovori ga, da pristopi, ker tistih 40 Din za članarino bo že utrpel, imel bo pa mnogo koristi od društva. Čim več nas bo, tem lepše bo uspevalo društvo in mi čebelarji. Pomni, da je le v slogi moč!

Pozdrav.

Virmašan.

Nar ta bolhi futer je tvoja lastna inu prava lterd; zhe njo bodeh od ptujih kupov, de li njo bodeh lih drago plazhvov, ne bodeh nikol sagvilhan, al je lama na febi, sna salega, ali pa kej drusiga lhkodliva namehano biti, ali sna tud is bolnih pajnov useta biti.

Anton Janša, § 82.

Čebelnjak gosp. prof. Josipa Verbiča, voditelja naših opazovalnih postaj v Ljubljani.

Zima in čebele.

P. Angelus.

nano je vsakemu čebelarju, da čebele ne morejo posamezne prezimiti kakor n. pr. muha, osa, čmrlj i. dr., temveč more prezimiti le cela družina skupaj v zimskem gnezdu. Žuželke se poskrijejo v kake razpoke in reže ter zimo prespe, dokler jih toplo spomladno solnce zopet ne zbudi. Ne tako čebele! Pozimi ne spe, njih delovanje ne preneha popolnoma, temveč je le precej manjše; čebele, rekel bi, dremljejo. Kakor človeka, najdemo tudi čebelo po celem svetu na vseh krajih in koncih. Najdemo jo doli na jugu v vročih krajih, pa tudi visoko gori na severu v mrzlih sibirskih pokrajinah. Čebela se zna prilagoditi vsakemu kraju in vsakemu podnebj. Kakor je pa človek družabno bitje, ki more uspevati le v družbi, tako tudi čebela sama zase ne more živeti. Izjeme so seveda povsod in med čebelami je neka posebna vrsta, ki ne živi v družbi. Nazivajo jo čebelo samotarko. Sicer pa tudi v poletnem času čebela ne bi živela sama zase več nego nekoliko dni, in ko bi jo tudi prav posebno negovali, bi težko preživela teden dni. Zato se čebele družijo v velike družine in le te prebijejo zimo.

Dobra šola za čebelarja je opazovanje čebel v naravi. Kako se hranijo divje čebele? Ako n. pr. kak roj pobegne, se za teče v gozd in si tam poišče kako duplo ali votlino v skalovju in se tam naseli. Proti zimskemu mrazu se taka čebelna družina zavaruje na ta način, da si napravi za prezimovanje prav ugodno gnezdo. Čebele nabere dovolj hrane, zasmole vse razpoke razen žrela, zlasti pa skrbe, da je družina prav močna. Družina, ki je z vsem potrebnim preskrbljena in tesno stisnjena v gnezdu, prebije tudi najhujšo zimo. Baš okolnost, da se čebele pozimi tesno stisnejo v gručo, ki ima obliko krogle,

jih najbolj varuje mraza. Ko bi bile raztresene po satih, bi ne prestale zime. Zato najdemo pri pomladanskem pregledovanju panjev na nezasedenih satih in na dnu mrtve čebele. Te mrtvice pa niso le stare čebele, ki so se zaradi starosti preživele in popadale, marveč jih je mnogo pomrlo tudi zaradi tega, ker so iz kateregakoli vzroka zapustile gnezdo in so potem otrpnile. Na satih pa najdemo mrtve čebele zaradi tega, ker so se jeseni zakasnile in se niso mogle pravočasno stisniti v gručo. Kolike važnosti je torej, da čebele jeseni dobro pripravimo za zimo! Star čebelar izrek je, da se tisti čebelar izkaže mojstra, ki čebele dobro zazimi, da morejo dobro prezimiti. Čebele morajo imeti čez zimo čvrsto, ne prestaro matico, dovolj zdrave hrane ter primeren in dobro izdelan panj. Morajo biti dobro zapažene, zlasti od februarja meseca dalje. Tudi mora v panj prihajati dovolj čistega zraka, ne smejo biti na prepihu, pa mir morajo imeti. Ako pogrešajo eno ali drugo, ne bodo dobro prezimile. Vremena čebelar seveda nima v oblasti in zato ni od njega odvisno, ali je zima ostra, enakomerna in dolgotrajna ali pa mila, izpremenljiva in brez snega. Vendar more tudi v tem oziru pripomoči; da čebele čez zimo preveč ne trpe. Ako je zima ostra, dolgotrajna, mora panje zapažiti s primerno odejo. So nekateri čebelarji, ki trdijo, da je najbolje, ako čebele pustimo brez tople odeje do februarja meseca, ko začne matica že zalegati. Pametno res ni, ako kdo čebele zazimi že v zgodnji jeseni, prav pa tudi ni, ako pusti panje nezapažene v ostri zimi. V hudem mrazu morajo čebele bolj »kuriti«, to je, več hrane uživati. Ako je zima dolga in enakomerna brez solčnih južnih dni in se čebele ne morejo otrebiti, bodo spomladi gotovo grizave.

Večjo škodo nego ostra zima napravi čebelam mila zima. Zimo imenujemo ostro,

ako je več časa, n. pr. tri ali štiri mesece neprestano mraz, ako je sneg visok in dan na dan brije mrzla burja, ako je povsod polno ledu in ivja. Dobro in pravilno zazimljene čebele tudi tako zimo srečno prestanejo, ako imajo vsaj en dan tako lep in mil, da se morejo izprašiti. Ako je pa zima stalna in mraz ne odneha, trpe in postanejo grizave, kakor smo se lahko prepričali pred nekaj leti. Milo zimo bi pa imenoval tisto, ki se prične šele v decembru, ki ima malo ali nič snega, ki je zelo izpremenljiva in ima mnogo toplih južnih dni, ki zgodaj privabijo pomladne cvetke: resje, zvončke, trobentice, teloh i. dr. Taka zima zelo škoduje čebelam, ker jih moti v zimskem počitku. Najbolje prezimijo, ako tri zimske mesece prav nič ne izletavajo. Par izletnih dni v teh mesecih je privoščiti le tistim družinam, ki so bile zazimljene na listnem in gozdnem medu. Tak med jim namreč povzroča prav rad grizo, ako se ne morejo dolgo časa otrebiti. Ako so pa bile zazimljene na medu iz cvetja, n. pr. na ajdovem in smo dali morebiti vsakemu panju še nekoliko sladkorja, ne potrebujejo izletov. Kakor je bilo že omenjeno, se čebela pozimi najbolje počuti, ako je stisnjena v grozdu. Ako pa jo mila, nestanovitna in izpremenljiva zima večkrat privabi na plan, bomo imeli spomladi mnogo slabičev in najbrž tudi mnogo lačnih in grizavih panjev. Pogosti izleti pozimi delajo čebele zelo nemirne, zimska gruča se bolj ali manj zrahlja, matica prične zalegati, ko v naravi ni še živeža — medu in obnožine. Na tisoče jih otrpne, bodisi v snegu ali na mrzli zemlji, zlasti ako oblaki večkrat zakrijejo solnce. Kakor hitro je zalega v panju, je potrebna tudi večja toplota v njem. Ako pa čebele večkrat izletavajo, se gnezdo zredči in žival ne more dovolj toplote vzdrževati, zato porabi vedno več medu. Če nastane še trajen mraz, panji zelo oslabe. Prav je stari Dzierzon zapisal v svoji čebelarski knjigi besede: »Največji sovražnik čebel, ki jih na tisoče in milijone pomori, je neugodno, čebelam škodljivo vreme.« Kakor hud

mraz in ostri vetrovi večkrat cele čebelne družine pomore, ako niso bile pravilno zazimljene, tako povzroča sneg ob toplem solncu neštetim čebelam smrt, ker jih topli žarki izvabijo iz panja naravnost v sneženi mrzli grob. Ako je sneg trd, torej ne suh ali južen, se škoda ne pozna toliko. Pogubna ni toliko mrzlina, pač pa pokončuje čebele blesk, ker omamljene od njega kakor slepe silijo v sneg in kmalu otrpnejo. Ako pa v takem času ni snega in je povsod že kopno, je zemlja vendar še tako zelo hladna, da se marsikatera čebela ne vrne več, ako se je preveč oddalila od panja. Napačno je misliti, da so tisti plemenjaki najboljši, ki radi izletavajo tudi pozimi, ako le nekoliko posveti solnce. To je prej slabo znamenje in taka nemirna družina kaže, da ji nekaj ni prav. Najbolj zdravi in krepki so tisti panji, ki najdalj mirno ostanejo v zimskem gnezdu. Zato ravna čebelar modro, ako čebelam kolikor mogoče dolgo zabranjuje zimske izlete. Ako je v januarju ali februarju mesecu kak južen in solnčen dan, naj jih pusti, da se otrebijo, potem pa naj skrbi, da bodo zopet počivale in mirovale. Res jim je n. pr. v februarju mesecu težko zabraniti, da bi ob ugodnem vremenu ne izletavale, vendar kaže vse poizkusiti, da jim to zabranimo. Ne mislim pa, da bi čebelar za to uporabljal kake nove »iznajdbe«, n. pr. da bi pred žrelom napravil kake posebne verande, ali mreže in jim s tem zabranil izhod. Lahko bi se zgodilo, da bi se potem tako vznemirile, da bi se zadušile, ker hočejo imeti vedno odprto žrelo. Čebelar naj poizkuša zabraniti izlete s tem, da ga popolnoma odpre, panj zasenči in brado privije, ali pa panju vrata nekoliko odpre. Ker se pa izletavanje ob toplem vremenu skoraj ne da popolnoma preprečiti, naj svojim ljubljankam vsaj nekoliko olajša vrnitev v panj, in sicer s tem, da okrog čebelnjaka potrosi sneg s plevami, z rezanico, s slamo i. dr. Tudi priporočam, da položi deske do tal čebelnjaka, da morejo po njih zlesti v panj.

Mnogò jih namreč otrpne, ko se vračajo domov, pa popadajo pred čebelnjakom na mrzla tla.

Čebelarstvu v kvar so torej preostre in dolgotrajne zime, pa tudi premile in izpremenljive. Najboljša je srednja in enakomerna zima, kakršna je n. pr. letošnja. Zato po pravici pravi poročevalec naših

opazovalnih postaj: »Vreme v tem mesecu (decembru) je bilo za prezimovanje čebel tako rekoč vzorno.« Tako je ostalo tudi v januarju in je še sredi februarja meseca, ko to pišem. Upatj torej smemo, da bodo čebele letos dobro prezimile in imele spomladi še dosti hrane v panju, ker so zimske zaloge doslej nenavadno malo porabile.

Še enkrat o kvalifikaciji matic.

Hvala ti, Podbregar št. III, da si me obiskal in pregledal, kakšna je slika Triglava. Dragi moj prijatelj, gotovo si bil nekoliko nahoden, da nisi povohal, kakšna je bila barva, s katero je bil slikan Triglav. Po domače ji rečemo rjavi karbolinij. Bržkone ga je slikarju dal kak tesar, da bi z njim blagoslovil čebele, ki se jih tako boji kot vrag križa.

Dragi moj Podbregar št. I. Tudi s teboj se imam pomeniti o resnih stvareh. Kolikor mi je znano, ne poznaš niti čebel, kaj šele matico in kakšna je, ali je izprašena ali ne. Najbolje poznaš trote, ki jih pa pozna itak vsak otrok. In tvoji panji! Ali niso bolj podobni slabo izdelanim zabojem? Kakšne imajo pa satnike? Eden je dva centimetra daljši, drugi pa toliko krajši, eden višji, drugi nižji, tretji pa ima obliko trikotja. Če bi čebelarji videli tvoje satovje, ki je staro, plesnivo in razjedeno od več. Matično rešetko imaš vedno odmaknjeno od sprednje stene, da matica neprestano uhaja v medišču. V panju ona gospodari in tebe za to nič ne vpraša. Okenca od panjev leže največkrat zunaj čebelnjaka, ker te troti našenejo in bežiš pred njimi. Zdiš se mi kakor otročiček, ki se mami skriva pod predpasnik pa kliče, da ga ni.

Tudi v čebelarških opravilih si slabič. Slabši si nego vsak učenec osnovne šole. Vzemi za zgled sina gospoda Babnika tam v Rožni dolini. Ta ve o vsakemu panju, katerega letnika je matica, kdaj je bil prestavljen, kakšno obnožino nosijo čebele. Ti nimaš niti pojma o tem. Idi tja v Rožno dolino in se prepričaj, da je vse to resnica. Dragi moj, kdaj si pa ti sam opravil kako čebelarstvo delo? Pregledati mora vedno drug čebelar tvoje čebele. Na veliko soboto je bil pri tebi gospod predsednik podružnice. Gotovo si je kak trot nogo zlomil, da sta mu jo dala v mavec. To je

seveda mnogo cenejše nego v Ljubljani v sanatoriju. Običajni čebelarji točimo med s točilom. ti ga pa srkaš s slamico.

Dragi moj, kadar boš znal vso čebelarstvo teorijo in jo znal praktično uporabljati, pa pridi na moje velečebelarstvo napraviti zrelostni izpit. Pri meni je glavna stvar praksa. Nič ne de, če mi boš začel opisovati trota, kakšen je, kje so tipalnice, koliko nog ima. Upam, da boš takrat že ločil čebele od trota in matic. Glavna stvar pa je praktično delo. Kakor dolgo pa ne napraviš izkušnje pod mojim vodstvom, nisi nikak čebelar. Koliko poučnih člankov si pa že spisal? Menda le inserat za jelov med in pa članek za pustno veselje, ki ga je objavil »Slov. Čebelar«. Sedem čebelarških zapovedi pa izpolnjuj predvsem sam, ker si tega bolj potreben nego jaz.

Na svidenje pri čebelarški izkušnji!
Čebelarški pozdrav.

Pax!

Podbregar št. IV.

Dostavek uredništva. Vsi dopisi s podpisom Podbregar I, II, III in IV imajo za ozadje »domačo čebelarstvo politiko« članov podbreške podružnice. Vsi Podbregarji so hudomušneži in so vzeli na piko g. Podbregarja IV ter ga bombardirajo od vseh strani s raznimi nagajivkami, vse pa zgolj le, da je »hec«. Številka IV pa šteje vse za resno in si ne da dopovedati, da so to samo nedolžne šale. Uredništvu se ni posrečilo, da bi bilo potolažilo razburjene duhove. Morebiti pomeni gorenji članek novo vojno napoved z nenadnimi posledicami.

Škoda za podbreško polje, če bi čeznje drla čebelarstva vojska. Upajmo, da se našim čebelam posreči, da pomirijo razdražene čebelarstva veljake.

Važna objava.

Čebelarji, ki prevažajo čebele v ajdovo pašo, odnosno prizadete podružnice, naj zaradi organizacije prevoza posebnih železniških vlakov in izrabe pasišč sporoče društvu sledeče:

1. število in sistem panjev, ki jih nameravajo peljati v pašo;
2. kam bodo čebele vozili (do katere postaje) in kam jih nameravajo postaviti;
3. želje glede odhoda in postanka vlaka.

Da bodo v bodoče pasišča dobro izrabljena in da ne bo preveč čebel v enem kraju, pozivamo tudi čebelarje, ki bodo vozili čebele z drugimi prevoznimi sredstvi (avto, vozmi), da tudi ti sporoče svoja pasišča.

Mesečni pregled za april 1927.

Razpredelnica I.

Kraj (z morsko višino)	Označba opazovanega panja	Panj je na teži										Toplina zraka			Dni je bilo						
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil		naj- višja	naj- nižja	srednja me- sečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pridobil	po- rabil	dkg	dne										
		mesečni tretjini dkg										C°									
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	—	—	5	90	110	25	—	220	5	22.	+ 26	— 1	+ 11·7	26	7	1	4	12	14	15
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	—	—	50	60	180	30	—	220	20	22.	+ 25	0	+ 10·6	22	8	2	4	6	20	15
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	—	130	480	35	70	150	355	—	130	20.	+ 23	— 4	+ 8·6	26	9	2	4	9	17	17
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	110	15	445	50	175	90	255	—	115	22.	+ 24	— 3	+ 9·9	26	5	1	3	7	20	19
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	—	30	430	35	85	65	275	—	125	29.	+ 22	— 1	+ 10·2	21	8	2	7	19	4	23
Virmaše pri Šk. Loki	A.-Ž.	—	—	210	70	100	50	—	10	85	30.	+ 18	+ 2	+ 6·4	25	7	1	3	24	3	25
Javornik n. Gor. (553 m)	A.-Ž.	105	75	95	75	75	40	85	—	40	6., 7.	+ 26	0	+ 9·8	23	7	2	9	18	3	5
Rova na Gor. (350 m)	A.-Ž.	200	60	560	135	130	155	400	—	195	29.	+ 23	— 1	+ 10·6	25	8	1	5	16	9	13
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 21	— 2	+ 8·9	20	7	1	5	13	12	16
Gor. Logatec (476 m)	Amerikaneč	—	—	—	40	80	150	—	220	—	—	+ 19	0	+ 9·-	24	8	2	7	8	15	24
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	55	70	95	15	50	—	155	—	45	20.	+ 19	0	+ 8·8	30	5	2	5	15	10	27
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	—	—	210	12	76	30	92	—	100	30.	+ 23	0	+ 8·9	25	6	2	4	12	14	21
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	—	20	130	160	80	90	—	180	50	28.	+ 30	— 3	+ 11·4	28	8	—	5	11	14	27
Ptuj (221 m)	A.-Ž.	—	20	190	120	30	185	—	125	50	30.	+ 23	+ 3	+ 13·-	24	10	—	4	22	4	14
Hrastnik (250 m)	Gerstung	22	58	472	20	80	48	404	—	134	22.	+ 28	— 1	+ 10·7	25	6	1	8	19	3	20
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	—	25	245	35	55	35	145	—	70	22.	+ 18	— 3	+ 6·6	27	7	—	4	23	3	27
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	—	30	100	60	50	30	—	10	30	28.	+ 24	+ 3	+ 11·4	23	10	1	10	15	5	19
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	—	80	400	30	—	15	435	—	150	29.	+ 20	— 2	+ 7·4	26	6	1	3	23	4	25
Vržej pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	—	20	30	100	85	60	—	195	25	8.	+ 26	— 1	+ 10·8	26	12	—	14	13	3	28
Cezanjevci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 25	+ 2	+ 10·6	27	15	—	5	17	8	29
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	20	—	510	45	165	70	250	—	210	29.	+ 23	— 3	+ 6·3	25	5	—	7	13	10	25
Sv. Lovrenc na Pohorju (442 m)	Sträuli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič v Ljubljani.

April 1927.

Topli februar in lepi marec sta imela vrednega naslednika. Tudi v aprilu smo našli mnogo suhih in gorkih, le žal, tudi nekaj zelo vetrovnih dni.

V ljubljanski oblasti nas je enkrat pobelil sneg. Iznenadil nas je 25. aprila zjutraj, ko je težko k tlom pripogibal veje cvetočega drevja. Znatne škode na drevju ni naredil, ker ni zmrzovalo in ker ga je še isti dan raztalilo solnce, pač pa je ustavil delo čebel.

Po nižavah so v aprilu odcvetele vse pomladanske cvetlice in vse sadno drevje, le jablane so počakale maja. Na težo panjev je ta ugodnost malo vplivala, več na razvoj zalege. Povprečni donos vseh opa-

zovalnih panjev je znašal 62·4 dkg in je za lanskim za 14·7 dkg zaostal.

Največji donos je dosegel Sv. Duh s češenj, za njim Hrastnik s češenj in drugega sadnega drevja in na tretjem mestu Rova z vrb, borovnic in češenj.

Gosp. Polič iz Ptuja nam poroča, da dosedaj iz svoje okolice še ni prejel nobene poročila o kužnih boleznih. Naj opozorim čebelarje v zdravstveno zanemarjenih krajih, da se kužne bolezni zalege najbujnejše razvijajo in tudi najlažje spoznajo v vročem poletnem času. Naj se torej ne zanašajo samo na preiskavo v zimskih ali prvih spomladanskih mesecih, ampak naj pri vsakem pregledovanju in delu v panjih skrbno opazujejo tudi zalego.

Društvene vesti.

Tečaji v juniju.

12. junija v Borovnici celodnevni praktični tečaj pri čebelnjaku g. Kobija v »Malnu« ob 9 dopoldne, popoldne nadaljevanje v Bistri.

12. junija v Jarenini celodnevni praktični tečaj ob 9 dopoldne.

19. junija pri Sv. Juriju ob Ščavnici celodnevni praktični tečaj ob 9 dopoldne.

29. junija na Krki pri Stični celodnevni praktični tečaj pri šolskem čebelnjaku ob 9 dopoldne.

Čebelarji, udeležite se tečajev v obilnem številu. Opozarjamo vas tudi na dvodnevni tečaj o vzreji matic!

Napredni čebelarji, pozor!

Koncem junija priredi g. Jože Okorn v Škofji Loki dvodnevni specialni tečaj o vzreji matic in njih uporabi itd. Tiste, ki se zanimajo, vabi, da se za tečaj prijavijo njemu do 10. junija, nakar jih bo obvestil, kdaj bo tečaj. Na tečaj bodo sprejeti samo izvežbani čebelarji. Vsak prijavitelj se bo moral obvezati, da se bo pozneje pri vzreji matic ravnal po danih navodilih ter da se bo ves čas tečaja redno udeleževal vseh vaj.

Vsem podružnicam in članom!

Lanskim članom, ki še niso plačali članarine za letos, smo poslali plačilni poziv, toda odzvalo se jih je le malo. Agitirajte med čebelarji, da pristopijo k naši organizaciji. Na razpolago imamo še vse letošnje številke! Na delo za organizacijo!

V zadevi dovolitve treh polovičnih voženj po železnici smo glede na tozadevno naredbo železniškega ministrstva naprosili g. inšpektorja Kunaverja, da to stvar pojasni v prihodnji številki »Slov. Čebelarja«. Naprosili ga bomo, da bo tudi sicer v bodoče zastopal čebelarjeve interese pri železniški direkciji.

Društveni občni zbor je pred durmi. Prosili bomo za polovično vožnjo. V ta namen rabimo imena vseh delegatov, ki naj jih podružnice čimprej pošljejo, da jim bomo lahko pravočasno poslali legitimacije.

Seja načelstva dne 2. marca t. l.

Navzočni gg.: prošt Kalan, Arko, Mesar, Okorn, p. Teodor Tavčar, Ivo Verbič, prof. Verbič.

1. Tajnikovo poročilo. Zapisniki zadnjih sej so se odobrili. Tajnik je poročal o tekočih društvenih zadevah. Ker so društvena pravila pošla, je bilo sklenjeno, da se do

občnega zbora, kjer se bodo predlagale nekatere spremembe, ne ponatisnejo. Za silo se bo nekoliko izvodov razmnožilo s pisalnim strojem.

G. Ivo Verbič je predlagal, naj tajnik pri objavljanju predavanj in tečajev v »Slov. Čebelarju« navaja, katera predavanja oziroma tečaje plača društvo, katere pa veliki župan ljubljanske oblasti. Predlog je bil glede na sklep, da društvo prispeva mesečno za dva tečaja, odnosno predavanji, odklonjen.

Glede Jovanovega električnega aparata za vtiranje žice je bilo sklenjeno, da se zadeva izroči odvetniku. Glede na vprašanje g. Ivo Verbiča zaradi izplačila nagrade g. Jovanu, je g. predsednik izjavil, da prevzame v tej zadevi vso odgovornost.

G. Ivo Verbič je predlagal, naj bo naklada za list čim manjša in da se opusti broširanje ter obrezovanje lista. Glede naklade je dal tajnik potrebna pojasnila, dočim je bil drugi del predloga odklonjen.

2. Blagovni oddelek. Gg. ravnatelj Mesar in Ivo Verbič sta poročala, da sta sestavila inventarni zapisnik in bilanco, nakar je g. ravnatelj Mesar podal podrobno poročilo o stanju blag. oddelka. Poročilo je bilo odobreno. Glede zbirke za »Čebelarški dom« je bilo sklenjeno, da se izkupi za prodane parcele izloči iz društvenega računa ter naloži kot poseben zaklad, v katerega se stekajo tudi darila (kamni) čebelarjev.

O režiji blag. oddelka se bo razpravljalo na prihodnji seji.

3. Slučajnosti. G. prof. Verbič je poročal o jubilejni kmetijski razstavi in o razstavnem odboru. Sklenjeno je bilo, da se poziv za udeležbo na razstavi objavi v »Slov. Čebelarju«. Prošnja kranjske podružnice za opazovalnico se ni mogla upoštevati, ker so zaenkrat že vse tehtnice oddane. Za izdelovalnico satnic je bil odobren nakup potrebnega orodja.

Seja načelstva dne 4. maja se ni vršila, ker ni bila sklepna. Jože Okorn, tajnik.

Vesti iz podružnic.

Objave ljubljanske podružnice:

1. Prihodnja seja podružničnega odbora bo dne 14. junija 1927, ob 8. uri zvečer pri »Načetu«.

2. Podružnični člani se vabijo, da naznanijo število panjev, ki jih nameravajo postaviti v podružnični čebelnjak pod Krimom, do 10. junija 1927 gospodarju čebelnjaka gosp. Jos. Verbiču, prof. v Ljubljani, Streliška ulica 32, ter obenem plačajo prijavno takso 1 Din od panja po položnici na konto št. 13.275 podružnice poštne hranilnice v Ljubljani.

3. Društvena dira je popravljena in na razpolago podružničnim članom. Po izjavi veščakov se dira sme obtežiti kvečjemu do 1500 kg, kar odgovarja številu 30 A.-ž. panjev. V slučaju prekoračenja te maksimalne obtežitve bode vse posledice trpel uporabnik dire. Fr. Prezelj, tajnik.

Podružnica za Maribor in okolico je imela 8. maja svoj drugi letošnji čebelarški sestanek v Limbušu, kjer ima naš vrli podbreški čebelar g. Živko svoje čebele na spomladanski paši. Gospod Živko nam je pokazal prestavljanje v »znderšičih« ter povedal marsikaj lepega in koristnega, za kar smo mu vsi iz srca hvaležni. G. predsednik Ferjančič nam je razložil čebelne bolezni ter poudarjal, kako se jih moramo čuvati in v primeru okuženja ravnati, kajti gniloba je že v neposredni bližini. Udeležencev je bilo 30. Prihodnji sestanek bo v Slivnici pri Orehovi vasi dne 12. junija ob 14 pri čebelnjaku g. Kolmana. Ker je na dnevnem redu nekaj jako zanimivega in poučnega, udeležite se čebelarji od blizu in daleč tega sestanka polnoštevilno! Zadeva jako važna, železniška zveza ugodna. — Odbor.

Podružnica Breznica na Gorenjskem. Naši, na občnem zboru dne 26. decembra 1926. l. izvršeni želji se nam je ustreglo, da je prišel dne 20. marca t. l. h »Kuntu« na Šelu predavati tajnik g. Okorn ob zadovoljivi udeležbi čebelarjev, 18. po številu. Snov je bila: Kakšen mora biti pravilno izdelan A.-ž. panj. Dognalo se je pri tem, da niso dimen-

zije v A.-ž. panju, ki jih navaja nedavno izšla knjiga »Naš panj«, povsem prave. A.-ž. panj z 9 satniki naj ima — znotraj merjeno — 35 cm širine, 58 cm višine in 55 cm globočine. Sploh je bilo predavanje zelo poučno in zanimivo. Zato smo dolžni izreči gospodu predavatelju pristrčno zahvalo. Pri tej priliki naj še omenimo, da je bilo o našem občnem zboru na sv. Štefana dan poročilo, natisnjeno v »Slov. Čebelarju« št. 3., nekaj zgrešeno. Izvoljen je bil stari odbor le v toliko, da sta ostala stara funkcionarja samo gg. predsednik in podpredsednik, drugi funkcionarji pa so bili izvoljeni novi. Tajnik.

Podružnica na Jesenicah je imela občni zbor dne 9. januarja t. l. Predsednik Iv. Pohar je iskreno pozdravil navzočne — 22 po številu — ter izrazil veselje, da zmisel za naše ljubljenske vendar dobiva vedno več prijateljev. Posebno toplo je pozdravil tajnika Ivana Okorna. Tajnik Šega je podal pregledno poročilo o delovanju odbora v preteklem poslovnem letu. Odbor je imel sedem sej. Kupil je 1000 akacijevih sadik in jih posadil v okolišu. Uspevajo prav dobro. Sklep, naj se kupi točilo, se ni mogel izvršiti, ker ima skoro vsak podružnični član lastno točilo in pa ker ni bilo dovolj denarja. Zbralo se je le 185 Din. Čebelarški sestanek, ki je bil določen na dan 18. aprila 1926. l., se je prav povoljno izvršil, in sicer pri vzornem čebelnjaku podružničnega blagajnika Iv. Šetinca. Navzočnih je bilo kljub slabemu vremenu 14 članov. Tem sta vse potrebno razložila predsednik Iv. Pohar in Iv. Šetinc. Na binškoštni ponedeljek določeni enodnevni učni tečaj se žal zaradi bolezni predavatelja ni mogel vršiti. Tudi v velikem zasnovana čebelarstva veselica je šla po »Savi« iz raznih vzrokov. — Posebni čebelarški vlak, ki ga je preskrbel blagajnik Iv. Šetinc, se je prav dobro obnesel, umevno pa je, da ni mogoče vsem ustreči. Blagajnik je poročal, da je imela podružnica 1100 Din dohodkov in 915 Din izdatkov, tako da preostaja 185 Din. — Za točilo

je nabranih 185 Din. Pregledovalca računov Adolf Neumajer in Joža Bohinc sta našla račune v najlepšem redu. Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika Ivan Pohar, za namestnika Ivan Markež, za blagajnika Ivan Šetinc, za tajnika Ivan Šega, za odbornike pa Drago Višner, Zupan Blaž, Jernej Mali in Kristijan Štolcar. — Blagajnik Iv. Šetinc je poročal še o tehnicni in njenem pomenu za čebelarstvo. Nato je tajnik Ivan Okorn podal prav mnogo dobrih navodil o racijonelnem čebelarjenju. Navzočni so z vidnim zanimanjem poslušali to poučno podavanje. — a.

Podružnica v Radovljici je po sklepu občnega zbora in na prijazni odziv osrednjega društva priredila dne 20. februarja t. l. celodnevni praktičen tečaj o kuhanju voska, ki ga je vodil učitelj g. Jože Okorn, tajnik čebelarskega društva. Ta je prisotnim 15 članom prav strokovnjaško razložil in praktično pokazal pripravo za kuho in postopek pri kuhi in čiščenju voska. Podružnica je dolžna zahvalo g. učitelju Okornu, pa tudi podružničnemu podpredsedniku g. Kleindienstu, ki je dal prostore in pripravo ukaželnim čebelarjem na razpolago. Da je bilo zanimanje za tečaj resno, je pričala udeležba. Da je tečaj rodil uspeh, priča kuha, ki so jo člani ponovili. Skuhali so pa 30 kg lepega voska. Med člani se je pojavilo razpoloženje, da si podružnica za svoje članke nabavi vse potrebno za kuhanje voska, za tak tečaj je, rekel bi, članarina 40 Din preizkusa odškodnina. Kaj naj bo pa za plačilo »Slov. Čebelarju«? V organizacijo bi pa pritegnil čebelarje le sladkor in še te le za toliko časa, dokler bi ga dobivali. Tajnik.

Podružnica v Cerkljah pri Kranju je imela dne 9. januarja občni zbor s prav pičlo udeležbo. Odbor je ostal stari. Opaža se, da peša veselje do čebelarstva in da ni upanja za boljše čase. Nastalo je mrtvilo, največ zaradi slabih letin in pa ker ni sladkorja za pitanje čebel. Vse to je vzrok, da podružnica peša, vrh tega so se pa »kovačiči« raztrgali. Kdor jih pa ima, jih pa drži. — Janez Eržen, preds. in tajnik.

Podružnica »Gorenjska dolina« je imela občni zbor dne 16. januarja t. l. na Dovjem. V imenu predsednice je otvoril podpredsednik občni zbor, prebral zapisnik zadnjega občnega zbora in druge došle dopise ter pozval zbrane člane k požrtvovalnemu delovanju v prosep podružnice. Blagajniški račun je bil odobren. Med drugimi razno-terostmi, ki so se pretresavale, je bila tudi želja zaradi lanske skrajno slabe ajdove paše, da preskrbi osrednje društvo zadostno množino neobdavčenega sladkorja za pomladansko pitanje, da se ohrani vsaj še to malo število zazimljenih panjev. Osrednje društvo naj v zvezi s »Savezom« stori vse, da se to doseže, ako ne, je katastrofa neizogibna. Soglasno je bil izvoljen stari odbor. Rebolj.

Podružnica za Prevalje je imela občni zbor dne 9. januarja t. l. Predsednik g. Hafner je pozdravil navzočne člane. Ker ni bilo na sporedu drugega nego volitev odbora, je bil na predlog g. Pridgarja izvoljen sledeči odbor: Jurij Hafner za predsednika, Franc Vaukan za namestnika, Josip Rifl za tajnika, Franc Mežner za blagajnika; Ivan Lisnik, Rok Hudopisk, Mirko Plehan pa za odbornike. — Sklenjeno je bilo, naj vsak član izkuša pridobiti med svojimi znanci čebelarji kakega novega člana. — Josip Rifl, tajnik.

Podružnica na Bledu je imela občni zbor dne 9. januarja t. l. Leta 1926. je imela 553 Din dohodkov, stroškov pa 478 Din. Sklenilo se je, da

se bo, ako bo mogoče, udeležil predsednik vseh-slovenskega kongresa v Pragi ter tudi občnega zbora v Ljubljani. V odbor so bili izvoljeni: Alojzij Lakota za predsednika in blagajnika, za odbornike Urban Plemelj, Jurij Ravnik, Franc Jemc in Rado Gradnik. — Alojzij Lakota, predsednik.

Podružnica za Krtino in okolico je imela občni zbor v nedeljo dne 16. januarja. Dokaj neugodno vreme je zadržalo marsikaterega tovariša-čebelarja, da ni prišel. Posebno smo občutili odsotnost dosedanega našega predsednika gospoda notarja Janka Rahnetza z Brda. Ves čas od ustanovitve naše podružnice pa do danes nam je bil na čelu in nas vodil z večjo roko skozi bridkosti polna zadnja čebelarska leta. Z veliko vnemo se je sam lotil čebelarstva in povsod in z dejanjem spodbujal in pomagal. V znak zahvale za njegovo nesebično delovanje v korist naše podružnice tu v prosep čebelarstva v našem delokrogu ga je občni zbor soglasno izvolil za častnega predsednika. Nadalje smo zelo pogrešali tovariša-čebelarja gospoda Antona Pirnata, graščaka v gradu Tustajn pri Moravčah, ki ga je smrt v preteklem letu ugrabila izmed nas. Bil je zavezen in vnet čebelar, tovariš drugim čebelarjem s svetom in z dejanjem v pomoč. Blag mu spomin! — Pri volitvi so bili izvoljeni gg.: Janko Rahne, notar na Brdu, za častnega predsednika, Ivan Soklič, posestnik in gostilničar v Zalogu, za predsednika, Martin Urbanija, posestnik na Rovah, za podpredsednika, Julij Mayer, šolski upr. v Dobu, za tajnika in blagajnika, za odbornike pa gg.: Matija Pirnat, Ivan Pirnat in Bronislav Oražem. — Da se poživi naše notranje delovanje in da pritegnemo druge čebelarje nečlane, je sklenil občni zbor, da se ima vršiti v eni prvih nedelj meseca maja čebelarski sestanek s predavanjem v Dobu. J. M.

Podružnica za konjški okraj je imela redni občni zbor dne 12. decembra 1926 v Konjicah in si je izvolila naslednji odbor: za predsednika Janka Časla, šolskega upravitelja v Žičah, za podpredsednika Josipa Srebeta, pos. in organista v Oplotnici, za tajnika in blagajnika Franca Brgleza, šolskega upravitelja v Cadramu, za odbornike pa Julija Essicha, posestnika v Ločah, Albina Pučnika, posestnika na Dobrovi in Ivana Arbeiterja, strojnika v Vešensku.

Podružnica pri Sv. Janžu na Drav. polju pri Ptujju je imela občni zbor dne 1. januarja t. l. Izvoljen je bil ta-le odbor: Ivan Drevanšek za predsednika, Ivan Potočnik za podpredsednika, Anton Ekart za tajnika in blagajnika, Ivan Kac, Vinko Brodnjak, Ivan Klasinc in Lovro Kröpl pa za odbornike. — Zanimanje je bilo osredotočeno na predlog, da bi podružnica izposlovala prepoved postavljanja tujih čebel na pašo v tukajšnji okoliš. Naši člani čebelarji so bili to jesen ob ajdovi paši grozno oškodovani.

Podružnica za Šoštanj je imela občni zbor dne 2. januarja t. l. V odbor so bili izvoljeni: Anton Kesi za predsednika, Ivan Melanšek za tajnika in blagajnika, Anton Potočnik, Martin Bizjak, Franc Forštner, Valentin Kožel pa za odbornike.

Melanšek, tajnik.

Podružnica Sv. Urban pri Ptujju je imela redni občni zbor dne 16. januarja t. l. Udeležba je bila precejšnja. Pri vpisovanju članov se je razvila jako živahna debata zaradi previsoke članarine. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika Rudolf Kocmut, šolski upravitelj, za podpredsednika Jožef Kolarič, za blagajnika Jožef Bezjak, za tajnika Ivan Čeh in Jakob Potočnik za odbornika.

Drobiz.

Av gust Bukovec.

Zgodnji roji. Od vseh strani nam poročajo o letošnjih zgodnjih rojih. Gosp. Matevž Arih, čebelar na Srednjem vrhu pri Kranjski gori, piše:

Vljudno Vam naznanjam iz naše solnčne gorske vasice, da sem že 22. aprila ujel lep »kranjičev« roj. To se v tem 900 m visokem kraju menda ni še primerilo tako zgodaj! Čebele so prezimile prav dobro. Panji (kranjiči) so se do malega vsi že po 6 funtov stežali. Zato upam v kratkem več rojev.

Gospod Alojzij Lotrič v Dražgošah je ogrebel prvi roj 22. aprila t. l., gosp. Matiji Hajnšku pri Sv. Ani pri Makolah so čebele dvakrat rojile, istotako dne 22. aprila. Dva roja je ogrebel posestnik Rojšek v Javorju pod Ljubljano dne 21. aprila, Franc Črnivec iz Besnice pa tudi dva dne 23. aprila. Naš stari prijatelj g. Jak. Virient iz Olševka pri Kamniku nam piše, da je dobil g. Franc Klemenc v Hribu pri Kamniku dne 1. maja nad 2 kg težkega prvca. To je za ondotni kraj zelo zgodaj.

Vemo, da vsi, ki so aprila meseca ogrebali roje, klobuk po strani nosijo. Želimo jim od srca, da bi ga tudi jeseni! Ur.

Pozni roj.

Danes, ko Vam pišem to pismo, štejemo prvega septembra 1926, prav za prav prvi jesenski dan. Datum sam na sebi ni prav nič posebnega, a posebnost je ta, da sem danes ogrebal roj! Kaj pravite k temu? Ali mi ne verjamete? Prav tako jaz nisem verjel svoji ženi, ki je nekako okoli pol dveh popoldne poklicala: »Pridi ven, čebele roje!« Namuzal sem se, kot se sedaj Vi, gospod urednik, muzate! Pa sem le šel gledat, ker mi je zatrjevala, da res roje, saj vendar dobro pozna tisto posebno šumenje roječih čebel. Res se je po vrtu in okrog čebelnjaka izpreletaval roj! Sam nisem mogel verjeti svojim očem! Po vseh pravilih se je usedel v grozd. Jaz sem ga ogrebel in si belil glavo, odkod roj in zakaj. Tako zvani »lakotnik« ni mogel biti, saj je bila ajda skoro že v cvetju. Ali veste, kako sem dobil prvega septembra pravi pravcati roj?

V nekaterih A. Ž. panjih imam v plodišču in medišču družine. Tisti dan zjutraj sem dve taki družini združil. Matice iz medišča nisva mogla najti, bržčas je zapustila sat in zlezla na stranico panja, kjer se je v kotu zbrala velika gruča čebel. Ker matice le nisem našel,

sem odkril rešetko in postavil sate na prejšnje mesto v nadi, da pojde matica nazaj na satje in jo popoldne poiščem. Ta panj je rojil z eno matico? Originalen je ta način rešitve one zmede, ki sem jo napravil med čebelami v onem panju!

Morda je zgornja novica toliko zanimiva, da jo objavi Slov. Čebelar. J. Mayer.

Književnost.

Dr. Albin Vilhar: Srbskohrvatsko-slovenski slovar. 1927. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena v platno vezanemu 60 Din. — Jugoslov. knjigarna v Ljubljani nas je v kratkem času preskrbela s krasnimi in res dobrimi praktičnimi slovarji: Valjavčev italijanski, Pretnarjev in Kotnikov francoski, Bradačev latinski in sedaj Vilharjev srbskohrvatski. Koliko kapitala je investiranega v to podjetje, koliko kulturnega dela je opravljenega. Vilharjev srbskohrvatski slovar je bil za nas Slovence živa potreba. Marsikdo je popraveval po praktičnem, ročnem in obenem zanesljivo-znanstvenem slovarčku. Pa zaman je bilo vse povpraševanje, ni je bilo tozadevne slovenske knjige. Sedaj je ta občutna vrzel zamašena in vsakdo bo imel priliko se posluževati tega res nujno potrebnega slovarčka. Ta slovarček pa prinaša 40.000 besed in izrazov na 328 straneh, je torej izredno bogat na besednem zakladu in se ozira na ijekavsko in ekavsko narečje. Zato smemo skoro trditi, da je izčrpen, gotovo pa izčrpen za praktično porabo, za katero je tudi v prvi vrsti namenjen. Kajti tako bogatega besednega zaklada ne najdemo niti v širnih, strogo znanstvenih slovarjih. Vilharjev slovar je pa tudi vrlo praktičen. One besede, ki so enake v slovenščini in srbohrvaščini, so sploh izpuščene, ravnotako take besede, katerih razlika je nebitvena. Jekavske besede, oziroma zlogi so dani v oklepaje: vr(ij)eme itd. Sestavljenke išči pod besedo brez predloga. To so samo odločne vrline, ki odločajo pri praktični uporabi slovarja. Vzemimo besedo »sto«, pod to samo izločnico najdeš, stobor, stobovje, stociljati se, stočan, stočar, stočarstvo, stočic, stog, stojača, stojak itd., itd., še 35 besed poleg že navedenih. To je naravnost razkošna obilica obdelanega materiala. Iskal sem po Vilharjevem slovarju najbolj neznane in neznatne, prav redko rabljene besede, — vse sem našel, torej je tudi tozadevno slovarček docela izčrpen in priporočljiv. Oblika je zelo praktična 17×11 cm, torej skoro žepna, oprema elegantna, celo platno, tisk jasen in pregleden, papir prvovrsten in trpežen. Za vse te našete vrline je cena vprav minimalna. Ta slovarček bo izvrstno služil učitelju, učencem, obrtniku, uradniku, kmetu, skratka prav vsakomur. Zato mora najti pot v zadnjo slovensko hišo, da smelo trdim, nobena slovenska družina ne bo mogla shajati brez izvrstnega in praktičnega dr. Vilharjevega srbskohrvatskoslovenskega slovarčka.

cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Predmet	Cena	
	Din	p
1. Pripomočki za pomirjenje čebel oziroma za varstvo proti piku.		
Brizgalnica za roje	160	—
Euskol (zavitek)	8	—
Kadilniki (boljši)	90	—
Kadilniki	85	—
Čebelarska kapa s tkanino	45	—
Čebelarska kapa, zimnata	46	—
Pajčolani	30	—
Pajčolani	34	—
Pajčolani z zimnatim vložkom	46	—
Čebelarske pipe (pihalnik Dathe)	70	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	8	50
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	30	—
Čebelarske rokavice	80	—
Samokadilnik »Vulkan«	125	—
2. Pitanje čebel.		
Baloni za 1 liter	8	—
Baloni za 1 liter z odprtim podstavkom za pitanje iz medišča	16	—
Baloni za 1 liter z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Pitalnik za A. Ž.-panj iz bele pločevine	18	—
3. Matica.		
Barva za označevanje matice	14	—
Matičnice (kletke) raznih vrst . . . . . od Din 2— do	13	—
Matičnice z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
4. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.		
Čistilnik za med z dvojnim sitom, iz zelo močne pločevine, emajliran	130	—
Doza za 25 kg medu, iz fine pločevine	40	—
Leseni obod za dozo za pošiljanje po železnici	12	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Pločevinaste posode za med, à 4 kg	12	—
Pločevinaste posode za med, za 55 kg	200	—
Pločevinaste posode (glej doza) za 25 kg	40	—
Leseni sodi za 50 kg	50	—
Pločevinasto sito za čiščenje medu	20	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	50
Pločevinasto točilo, neemajlirano, z železnim okriljem, za 3 satnike	1000	—
Pločevinasto točilo, neemajlirano, z bronastim okriljem, za 3 satnike	1100	—
Pločevinasto točilo za med, najnovejšega sestava za 3 satnike, 27×41 cm, emajlirano	1120	—
Pločevinasto točilo za med, z bronastim okriljem in emajlirano	1220	—
Pločevinasto točilo za 10 okvirov, obojestransko, za velike obrate	3580	—

Predmet	Cena	
	Din	p
Topilnik za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	28	—
5. Satnice in žičenje.		
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Garnitura za vdolavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kolesce za vtiranje žice, navadno	14	—
Kolesce za vtiranje žice, boljše	18	—
Luknjač za okvirčke	44	—
Satnice, izvršene s potapljanjem	65	—
Satnice, izdelane na dva valjarja	70	—
Svetiljke za zalivanje satnic	53	—
Šilo za vrтанje luknjic	3	—
Topilnik s svetiljko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Žica v klobčiču, dkg	—	40
6. Panj in njega deli.		
A. ž.-panj na 10 satnikov	280	—
A. ž.-panj na 9 satnikov z verando	325	—
A. ž.-panj na 10 satnikov z verando	350	—
Kovinski deli za A. ž.-panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1·25	7	50
b) 2 nosilca za matično rešetko, à Din 1·50	3	—
c) 2 tečaja za vratca, à Din 1·40	2	80
d) 4 tečaji za brade, à Din —75	3	—
e) 2 mreži za okenca, à Din 4—	8	—
f) 4 zapahi za okenca, à Din —75	3	—
g) 2 zaporici za zaklopnico, à Din —20	—	40
h) ¼ kg kvačic	5	—
i) kljukica za vratca	—	35
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	12	—
k) cevka za A. ž.-panj z verando	8	—
Žična mreža za okenca (pocinkana), kvadratni meter	40	—
Okvirčki za A. ž.-panje (nezbiti), za komad	1	75
Pločevinasta razstojšča, namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	—
Matična rešetka, močna (domačega fabrikata), za 1 panj	12	—
Matična rešetka, nemškega fabrikata, kvadratni meter	150	—
Matična rešetka, najfinejša, sestavljena iz palčic, 34×15 cm	18	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
7. Pripomočki za delo v in izven panja.		
Kleščice za A. ž.-panje	34	—
Kleščice za gorško stavbo	26	—
Zaklopna kozica za odlaganje satnikov s čebelami	33	—
Lesen sipalnik za A. ž.-panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Strgulja za snaženje A. ž.-panjev	10	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
8. Razno.		
Begalnica	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Jeklena šablona in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	24	—
Tehtnica za obljudene panje	1150	—